

Inventeringsrapport från den 9 januari

För andra säsongen i rad lyckades den planerade rovdjursinventeringen bli av i Kronobergs län. Till skillnad mot förra året kunde i år hela det planerade området inventeras d.v.s. kommunerna Alvesta, Ljungby, Älmhult och Markaryd.

Bakgrund

Inventeringarna organiseras och finansieras av Länsstyrelsen i Kronobergs län och tillsammans med Jägareförbundet planeras och genomförs inventeringen. För att alla de planerade vägarna ska kunna spåras av krävs en bra organisation och att jägare och allmänhet hjälper till med avspårningen. När rapporten kommit in till Länsstyrelsen och de kvalitetssäkrare som finns att tillgå görs en så detaljerad registrering av observationen som möjligt. Detta görs i Rovdjursforum som är en nationell databas för rovdjursobservationer, föryngringar och skadetillfällen. För att observationen ska kunna säkerställas utgör detaljerna runt observationen en viktig del. Alla observationer är viktiga för att kartlägga utbredningen av de stora rovdjur som cirkulerar i länet men rapporter om honor med ungar är ytterst intressanta. Detta p.g.a. de mål som satts upp nationellt är baserade på antalet föryngringar. En föryngring ger en familjegrupp som för lodjur räknas till 5 individer och för varg gäller 10 individer. Observationerna ska säkerställas av utbildade kvalitetssäkrare, detta görs enligt speciella föreskrifter som tagits fram av Naturvårdsverket och Viltskadecenter. Exempel på observationer kan vara syn-, spåröbs och upphittade bytesdjur. Studier från Bergslagen har visat att hemområdesstorleken ligger på ca 30 000 ha för honor med ungar och ca 60 000 ha för hanar.

Jägareförbundet har genom ett avtal med Naturvårdsverket tagit på sig att bygga upp ett rapporteringssystem för rovdjursobservationer, men även att stå Länsstyrelserna till tjänst vid inventeringar av stora rovdjur. Dessutom framgår det även i vår rovdjurspolicy att verkar för detta! En policy som har varit ute på remiss och där alla Nu står bakom!

Dessa inventeringar är av yttersta vikt för att konstatera rovdjurs förekomst och framförallt säkerställa föryngringar av rovdjur. Dessa inventeringar kommer också att ligga till grund för länets förvaltningsplan samt när beslut om jakt ska behandlas. Kan man inte påvisa att det finns rovdjur inom ett visst område så finns det heller inget underlag för jakt.

Lodjurslöpa. Foto: Elias Turesson

Genomförande

Inventeringen kunde genomföras den 9 januari även om inte förhållandena var optimala. Dels försvårade den torra snön spårningen och dels hade viltet fått tre nätter att aktivera sig på.

Vilket gjorde att markerna var fulla av spår från diverse viltslag. Detta innebar också att där det fanns lodjur så fanns det också mycket spår.

Det tog inte lång tid förrän de första spårobservationerna rapporterades in och kvalitetssäkrarna kunde påbörja sitt arbete. För vårt vidkommande är det lodjur som inventeras men även varg kan bli aktuellt.

För att kvalitetssäkra en lodjursföryngring krävs en ganska omfattande spårning om minst 3 km och ett antal kriterier måste vara uppfyllda. Exempel kan vara; spår av lek, jaktförsök från ungen etc. Ensamma lodjur spåras så lång som det krävs för att konstatera att det rör sig om ett ensamt djur. Både lodjur och varg är extremt duktiga på att gå spår i spår om marken är jämn och om inga hinder finns.

Lodjur, vänster framtass. Foto: Elias Turesson

Resultat

Sammanlagt resulterade inventeringen i 33 spårobservationer varav merparten hittades i Ljungby Östra jaktvårdskrets men även i södra halvan av Alvesta kommun hittades mycket spår. I Älmhult hittades ett spår medan man i Markaryd och Ljungby Västra inte kunde hitta några spår alls. En spårobservation rapporterades som varg men visade sig efter kvalitetssäkring vara lodjur. Inventeringen resulterade framförallt i att en föryngring kunde hittas och kvalitetssäkras. Fram tills i år har Kronoberg varit det enda länet förutom Gotland där inte någon lodjursföryngring kunnat säkerställas.

Alvesta

Efter en synobservation av två lodjur under eftermiddagen den 6 januari och att spår hittades tidigt under inventeringsdagen i området runt Hulevik påbörjades spårningen. Eftersom att det fanns mycket spår i området tog det en stund innan en spårlopa kunde börja följas. Spårlopan detaljspårades under större delen av dagen och hona med en ung kunde kvalitetssäkras. Strax norr om det aktuella området kunde även ett ensamt lodjur kvalitetssäkras. Från båda dessa spårningar kunde DNA-prover, i form av spillning och hårtussar, samlas in. Utöver detta

hittades en spårlopa i Tullanäs väster om väg 126 och en i Spånhult nordväst om Vislanda. Båda dessa spårobservationer kunde kvalitetssäkras som lodjur.

Spår av lek. Foto: Elias Turesson

Anders Gunnarsson (kvalitetssäkrare) samlar in hårstrån från daglega.
Foto: Elias Turesson

Ljungby Ö

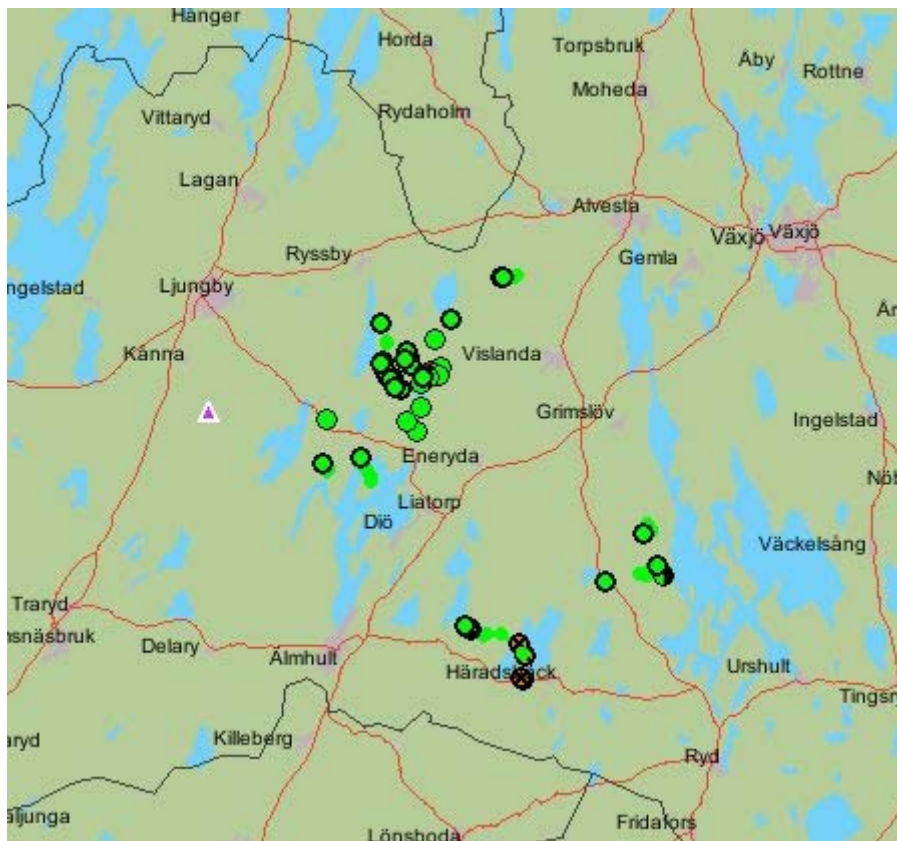
Ett stort antal spårobservationer kom in och merparten av dem kunde kvalitetssäkras som lodjur. På grund av mängden spår och att flertalet låg i samma område kunde inte eller behövdes inte alla spårlopor besökas av kvalitetssäkrarna. Merparten av spåren hittades i området runt Långhult och Ryssby. Även här kunde hårtussar och spillning samlas in.

Älmhult

Spår av en ensam lo hittades och kvalitetssäkrades strax norr om Häradsbäck.

Sammanfattningsvis resulterade inventeringen i en säkerställd föryngring bestående av hona med unge och utöver detta 4-5 ensamma individer inom inventeringsområdet. Dagen var

givande men resultatet var inte direkt överraskande. Intressant är dock att lodjuren fortsätter att etablerar sig i länet.

Kartan visar inventeringens resultat. Källa: Rovdjursforum

Som avslutning riktas ett stort Tack till alla ca 150 stycken jägare som hjälpte till med att spåra av inventeringslinjerna. Ett tack riktas också till de kvalitetssäkrare som gjorde grovjobbet i fält.

Hälsningar

Rune Håkansson, Carl Magnusson, Roland Kroon och Elias Turesson